

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 399/2021-63

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a zo sudcov Ladislava Duditša a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o., advokátskou kanceláriou, Havlíčkova 16, Bratislava, IČO 47 244 895, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Ondrej Urban, MBA, proti postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 121/2019 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 121/2019 **b o l i p o r u š e n é** základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo sťažovateľky na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Krajskému súdu v Bratislave **p r i k a z u j e**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 121/2019 konal bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľke **p r i z n á v a** primerané finančné zadostučinenie v sume **700 eur**, ktoré **j e** jej Krajský súd v Bratislave **p o v i n n ý** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Krajský súd v Bratislave **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľke trovy konania v sume **680,74 eur** a zaplatiť ich právnej zástupkyňi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Ústavnej sťažnosti vo zvyšnej časti **n e v y h o v u j e**.

s americkými vyslancami a hovoriť o pomeroch vo vlastnej strane, a tým sme poškodili jej meno, povest', česť, vážnosť, občiansku, spoločenskú, politickú a morálnu bezúhonnosť ako aj jej dôstojnosť a týmto sa slečne [REDAKOVANÉ] ospravedľujeme.»

4. Výrokom II rozsudku okresného súdu z 19. apríla 2016 bola žalovanej zároveň uložená povinnosť odstrániť do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku z internetovej stránky <<http://www.topky.sk>> článok s názvom „[REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ]“, ktorý je zverejnený na stránke <[REDAKOVANÉ]>.

5. Výrokom III rozsudku okresného súdu z 19. apríla 2016 bola žaloba sťažovateľky vo zvyšku zamietnutá a výrokom IV citovaného rozhodnutia súdu prvej inštancie bolo zároveň rozhodnuté, že žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov konania.

6. Sťažovateľka podala 12. mája 2016 proti výrokom III a IV rozsudku okresného súdu z 19. apríla 2016 odvolanie.

7. Žalovaná podala 19. mája 2016 proti výrokom I, II a IV rozsudku okresného súdu z 19. apríla 2016 odvolanie.

8. Spis bol na rozhodnutie o odvolaní predložený krajskému súdu 1. júla 2016 (konanie vedené krajským súdom pod sp. zn. 14 Co 273/2016).

9. Dňa 27. marca 2018 bol vyhlásený rozsudok krajského súdu č. k. 14 Co 273/2016-225, ktorým bol rozsudok okresného súdu z 19. apríla 2016 v časti, ktorou bola zamietnutá žaloba sťažovateľky o uloženie povinnosti žalovanej odstrániť do 30 dní od právoplatnosti rozsudku z internetovej stránky <<http://www.topky.sk>> všetky diskusné články, ktoré sú zverejnené na <[REDAKOVANÉ]>, potvrdený (výrok I) a vo zvyšnej časti zrušený a vec vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (ďalej len „rozsudok z 27. marca 2018“).

10. Spis bol okresnému súdu vrátený 2. mája 2018, ktorý následne rozsudok krajského súdu z 27. marca 2018 doručoval stranám v spore.

11. Dňa 20. júna 2018 bol nariadený termín pojednávania na 23. október 2018. Na pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo 23. októbra 2018, bol vyhlásený rozsudok č. k. 14 C 363/2014-237, ktorým bola žaloba v časti bodu I petitu žaloby o uloženie povinnosti žalovanej zverejniť ospravedlnenie v príslušnom znení zamietnutá (výrok I), v časti náhrady nemajetkovej ujmy v sume 3 000 eur zamietnutá (výrok 2), pričom citovaným rozsudkom okresného súdu bolo zároveň rozhodnuté, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania (ďalej len „rozsudok z 23. októbra 2018“).

12. Sťažovateľka podala 28. novembra 2018 odvolanie smerujúce proti rozsudku okresného súdu z 23. októbra 2018 v celom rozsahu.

13. Dňa 18. decembra 2018 podala odvolanie proti rozsudku okresného súdu z 23. októbra 2018 v časti týkajúcej sa náhrady trov konania žalovaná.

14. Spis bol na rozhodnutie o odvolaní predložený 17. mája 2019 krajskému súdu (konanie vedené krajským súdom pod sp. zn. 14 Co 121/2019), ktorý vo veci dosiaľ nevykonal žiadne procesné úkony.

15. Dňa 25. novembra 2020 sťažovateľka doručila ústavnému súdu dohodu o plnej moci na zastupovanie vo veci ústavnej sťažnosti so zaručenou konverziou a podaniami z 12. januára 2021 a 18. februára 2021 ústavnú sťažnosť doplnila o judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Obluk proti Slovenskej republike, ktorá sa má v jej veci aplikovať. Poukázala aj na skutočnosť, že podpredseda krajského súdu potvrdil sťažovateľke existenciu zbytočných prietahov v napadnutom konaní. Sťažovateľka zároveň zotrvala na návrhu na rozhodnutie vo veci ústavnej sťažnosti v jej pôvodnom znení (bod 1 tohto nálezu).

II.

Argumentácia sťažovateľky

16. Podstatou argumentácie sťažovateľky je tvrdenie o tom, že postupom krajského súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru.

17. Sťažovateľka namieta, že konanie vo veci ňou podanej žaloby nie je právoplatne skončené ani po viac ako šiestich rokoch a štyroch mesiacoch od podania žaloby, keďže dosiaľ nebolo rozhodnuté o trovách konania. K vzniku zbytočných prietahov došlo aj zo strany krajského súdu, ktorý vo veci odvolania smerujúceho proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie ani po roku a šiestich mesiacoch odo dňa predloženia spisu odvolaciemu súdu nerozhodol.

18. Ku kritériu právnej a faktickej zložitosti veci sťažovateľka zdôrazňuje, že predmetom napadnutého konania vedeného okresným súdom a krajským súdom je rozhodovanie vo veci ochrany osobnosti, ktorá *„môže predstavovať určitú právnu zložitost', avšak vzhľadom k tomu, že jednou z najbežnejších, resp. najčastejších agend súdov sú konania o určenie... po vykonaní rozsiahleho dokazovania neexistuje v súčasnosti žiadna skutočnosť, ktorá by si objektívne vyžadovala, aby predmetné konanie trvalo viac ako 6 rokov.“*

19. Vo vzťahu ku kritériu týkajúcemu sa správania sťažovateľky v preskúmvanej veci sťažovateľka zastáva názor, že neexistujú žiadne okolnosti, ktoré by mali byť osobitne zohľadnené na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v napadnutom konaní k zbytočným prietahom.

20. S prihliadnutím na predmet napadnutého konania sťažovateľka akcentuje, že spor iniciovaný na podklade ňou podanej žaloby o ochranu osobnosti má pre ňu značný význam, keďže právoplatným rozhodnutím v predmetnom konaní sa odstráni neisté právne postavenie sťažovateľky vo vzťahu k viacerým právnym subjektom.

21. Napokon sťažovateľka argumentuje, že je daný dôvod priznať jej primerané finančné zadost'učinenie, a to v sumách uvedených v bode 1 tohto nálezu. Vyzdvihuje pritom skutočnosť, že v konkrétnych okolnostiach veci porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov nie je možné konvalidovať, keďže skutočnosť, že predmetné súdne konanie prebieha pred súdom prvej inštancie viac ako 4 roky, nezmení ani fakt, že by vec v najbližšej dobe bola právoplatne ukončená, pričom je zřejmé, že to tak v najbližšej dobe nebude.

22. Zdôrazňuje aj to, že porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy už nebude možné napraviť a poškodenie profesionálnej povesti spôsobené bezdôvodným a nezákonným znížením

funkčného platu je neodčiniteľné. Sťažovateľka zastáva názor, že diskriminačné správanie nadriadenej spôsobilosti pre ňu nielen fyzickú ujmu, ale aj psychickú ujmu, keďže správanie nadriadenej pocítovala ako veľmi ponižujúce, z čoho sa človek „*tážko dostáva*“, *de facto* bola neprávom znížená jej profesijná úroveň.

23. K sumám požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia sťažovateľka uvádza, že tieto sú primerané, a to (aj) s prihliadnutím na stanovisko občianskoprávneho a obchodného kolégia Najvyššieho súdu Českej republiky č. k. Cpjn 206/2010 z 13. apríla 2011, ktoré zjednotilo judikatúru v odškodňovaní za neprimerané prietahy v konaní. Podľa sťažovateľky nie je daný žiadny logický argument, pre ktorý by sa výpočet nemal akceptovať aj v podmienkach Slovenskej republiky. Z predmetného stanoviska pritom podľa sťažovateľky vyplýva matematický vzorec sumy 600 až 800 eur za jeden rok konania, sumy 300 až 400 eur za jeden rok konania v priebehu prvých dvoch rokov konania, ako aj prípustné zvýšenie či zníženie nepresahujúce 50 %. Zohľadňujúc mieru inflácie, podľa sťažovateľky by sa stanovená suma mala navýšiť na sumu 700 až 930 eur za jeden rok konania a sumu 350 až 462 eur za jeden rok konania v priebehu prvých dvoch rokov konania.

24. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval a uznesením č. k. IV. ÚS 399/2021-38 zo 17. augusta 2021 ju v časti namietaného porušenia základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v napadnutom konaní podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal na ďalšie konanie a vo zvyšnej časti ústavnú sťažnosť odmietol.

III.

Vyjadrenie krajského súdu a replika sťažovateľky

III.1. Vyjadrenie krajského súdu:

25. Na výzvu ústavného súdu z 20. augusta 2021 reagoval krajský súd vyjadrením č. k. 1 SprV/277/2021 doručeným 22. septembra 2021, zostaveným na podklade stanovísk predsedníčky senátu 14Co a podpredsedu krajského súdu. V predmetnom vyjadrení krajský súd poukázal na skutočnosti týkajúce sa zaradenia sudkyne krajského súdu JUDr. Dariny Kriváňovej do senátu 14Co krajského súdu, ako aj celkového enormného nápadu nerozhodnutých vecí v senáte 14Co krajského súdu (495 vecí k 1. marcu 2019), z ktorých bolo JUDr. Kriváňovej pridelených 185 vecí. Zdôraznené boli zároveň aj personálne nedostatky konajúceho senátu, ktoré spôsobili, že od 1. mája 2020 do januára 2021 pracoval senát 14Co v dvojčlennom zložení z dôvodu, že členka senátu Mgr. Barbora Barteková je od 1. mája 2020 stále práceneschopná, pričom jej bolo pridelených takmer 200 spisov, ktoré nie sú vybavené. Akcentovaná bola zároveň aktuálna a trvalá zaťaženosť senátu 14Co.

26. Krajský súd v ďalšej časti ozrejmil dôvody existencie nepriaznivého stavu oddelenia 14Co a zároveň identifikoval príčiny vysokého počtu nevybavených vecí. Poukázal v tejto súvislosti na personálne zmeny v senáte 14Co a následne na previazanú nutnosť naštudovania pridelených vecí novo zaradenými členmi senátu. Ďalej uviedol, že nepriaznivá situácia v oddelení 14Co sa rieši

opakovanými výraznými zníženiami pomeru nápadu nových vecí, snahou, aby boli v senáte 14Co vždy zaradení dvaja predsedovia senátu, ako aj personálnym posilnením senátu tak, aby v ňom pôsobili štyria sudcovia. Vzhľadom na uvedené skutočnosti predseda krajského súdu v závere konštatoval, že personálne obsadenie senátu v súčasnosti nenesie žiadnu zodpovednosť za aktuálny stav nevybavených vecí, pričom senát 14Co v súčasnosti pracuje s maximálnym nasadením, aby v čo najkratšom čase nepriaznivý stav v senáte ukončil.

III.2. Replika sťažovateľky:

27. Sťažovateľka v reakcii na vyjadrenie krajského súdu v replike podaním z 24. septembra 2021 zdôraznila, že ho považuje za nepravdivé a z ústavnoprávneho hľadiska za nesprávne, pričom zotrváva na svojich tvrdeniach uvedených v ústavnej sťažnosti a navrhuje rozhodnúť v súlade s petitom obsiahnutým v podanej ústavnej sťažnosti. Zároveň si uplatnila nárok na náhradu trov konania za podanie repliky v celkovej sume 230,44 eur.

28. Podľa sťažovateľky krajský súd neuviedol vo svojom vyjadrení žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by mohli ospravedlniť vzniknutý prieťah a neefektivitu jeho konania. Vo svojom vyjadrení krajský súd priznal problém vo fungovaní senátu 14Co, ktorý zjavne nestíha vybavovať svoju príslušnú agendu v primeraných lehotách, pričom v dôsledku uvedeného následne dochádza zo strany senátu k neefektívnemu postupu či stagnácii konaní.

29. Podľa sťažovateľky preťaženie súdu nerozhodnutými a nevybavenými vecami nezabavuje porušovateľa zodpovednosti za spôsobený prieťah v súdnom konaní. Sťažovateľka poukazuje na judikatúru ESĽP, podľa ktorej ak orgány neprijmú adekvátne opatrenia, štáty musia prijať zodpovednosť, pretože podľa ustálenej judikatúry chronické preťaženie prípadmi na jednom súde neposkytuje dostatočné odôvodnenie dĺžky konania (rozsudky vo veciach Dumont proti Belgicku z 28. apríla 2005, sťažnosť č. 49525/99 a Hadjidjanis proti Grécku z 28. apríla 2005, sťažnosť č. 72030/01).

30. Podľa sťažovateľky dôvody uvádzané krajským súdom vo vyjadrení žiadnym spôsobom neospravedlňujú neprimeranú celkovú dĺžku súdneho konania, keďže túto nie je možné ospravedlniť nevyriešenou agendou senátu odvolacieho súdu.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

31. Ústavný súd v súlade s § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania vo veci ústavnej sťažnosti, keďže na základe podaní krajského súdu a sťažovateľky, berúc do úvahy skutočnosti vyplývajúce zo spisu krajského súdu vzťahujúceho sa na napadnuté konanie, dospel k záveru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

32. Podstatou argumentácie sťažovateľky je námietka porušenia označeného základného práva zaručeného ústavou a listinou a označeného práva zaručeného dohovorom postupom krajského súdu v napadnutom konaní, ktorého predmetom je rozhodovanie o odvolaní proti meritórnemu rozhodnutiu súdu prvej inštancie vydanému vo veci ochrany osobnosti a náhrady nemajetkovej ujmy.

33. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04).

34. Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (m. m. II. ÚS 21/01, I. ÚS 251/05). Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník (strana sporu) obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza najmä zo zásady vyplývajúcej z čl. 17 a § 157 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). V zmysle čl. 17 CSP „súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprímeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb“ a v zmysle § 157 ods. 1 CSP „súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania“.

35. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania (resp. strany v spore) a postup samotného súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02).

36. Pri posudzovaní prvého kritéria – zložitosti veci dospel ústavný súd k záveru, že rozhodovanie vo veci ochrany osobnosti a náhrady nemajetkovej ujmy tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Rozhodovanie v predmetných veciach sa síce môže s prihliadnutím na konkrétne okolnosti vyznačovať zvýšenou skutkovou a právnou náročnosťou, v posudzovanej veci však, vychádzajúc predovšetkým z obsahu vyžiadaného spisu a berúc do úvahy skutočnosť, že námietky sťažovateľky smerujú proti postupu krajského súdu ako súdu odvolacieho, ktorý dosiaľ vo veci odvolania nevykonal žiadny procesný úkon, podľa názoru ústavného súdu o takýto prípad nejde. Napokon skutkovou či právnou zložitnosťou prejednávanej veci neargumentuje ani predseda krajského súdu vo svojom vyjadrení k ústavnej sťažnosti. Vzhľadom na všetky uvádzané skutočnosti ústavný súd nepovažoval zložitosť veci za skutočnosť, ktorá by podstatnejšou mierou prispela k celkovej dĺžke napadnutého konania.

37. Pri skúmaní kritéria správania sťažovateľky ako subjektu napadnutého konania v procesnom postavení žalobkyne ústavný súd konštatuje, že nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by odôvodňovala záver, že k predĺženiu napadnutého konania významnejším spôsobom prispela sťažovateľka svojím správaním.

38. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bol postup krajského súdu. Ústavný súd pritom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, podľa ktorej zbytočné priet'ahy v konaní môžu byť zapríčinené nečinnosťou všeobecného súdu, teda takým konaním, ktoré nevedie k odstráneniu právnej neistoty (m. m. II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

39. Vzhľadom na skutočnosti zistené zo spisu vzťahujúceho sa na napadnuté konanie ústavný súd konštatuje, že nečinnosť krajského súdu v trvaní viac ako 2 rokov od predloženia spisu na rozhodnutie o odvolaní (máj 2019) bez existencie zákonnej prekážky spôsobila vznik zbytočných priet'ahov v napadnutom konaní, ktoré sú z ústavnoprávneho hľadiska netolerovateľné.

40. Napokon pokiaľ ide o obranu krajského súdu, ktorá sa týka personálnej poddimenzovanosti a pracovnej zaťažnosti krajského súdu (k tomu pozri body 25 a 26 tohto nálezu), túto ústavný súd nemôže akceptovať.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej nie je možné prenášať technicko-organizačné problémy štátnych orgánov na účastníkov konania, čo platí o to viac, ak to má za následok porušenie ich základných práv alebo slobôd. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 127/04) nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, nemôže byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov a v konečnom dôsledku nezbavuje štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné priet'ahy v súdnom konaní (IV. ÚS 97/04, IV. ÚS 136/03, IV. ÚS 35/06, II. ÚS 481/2017). Rovnako tak ústavný súd už uviedol, že hoci nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či konajúceho sudcu, nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania, resp. strán sporu (pozri napr. I. ÚS 119/03, II. ÚS 179/2013, II. ÚS 264/2013, II. ÚS 481/2017).

41. S prihliadnutím na skutočnosti uvádzané v bodoch 36 až 40 tohto nálezu, berúc do úvahy ničím neodôvodnenú nečinnosť krajského súdu, ktorý v napadnutom konaní po predložení vecí na rozhodnutie o odvolaní (máj 2019) neurobil vo veci žiadny procesný úkon, takže rozhodovanie vo veci riadneho opravného prostriedku na krajskom súde presahuje obdobie dvoch rokov, pričom vec nie je ani po viac ako 7 rokoch od začatia predmetného konania vo veci sťažovateľky právoplatne skončená (k tomu pozri aj bod 2 tohto nálezu), ústavný súd konštatuje, že postupom krajského súdu v napadnutom konaní bolo porušené základné právo sťažovateľky na prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto rozhodol v súlade s čl. 127 ods. 2 prvou vetou ústavy a § 133 ods. 1 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené v bode 1 výrokovej časti tohto nálezu.

42. Vzhľadom na skutočnosť, že napadnuté konanie vedené krajským súdom nebolo do času rozhodnutia ústavného súdu o ústavnej sťažnosti právoplatne skončené, ústavný súd požiadavke sťažovateľky, aby prikázal krajskému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných priet'ahov vyhovel tak, ako to je uvedené v bode 2 výrokovej časti tohto nálezu [§ 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde].

V.

Primerané finančné zadosťučinenie

43. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.
44. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, ak o to požiadal.
45. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. IV. ÚS 210/04, I. ÚS 164/2018).
46. Prihliadajúc na petit ústavnej sťažnosti, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka si uplatnila primerané finančné zadosťučinenie v sume 700 eur, ktoré odôvodnila skutočnosťami bližšie uvedenými v bodoch 21 a 22 tohto nálezu.
47. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj ESJP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.
48. Zohľadňujúc konkrétne okolnosti posudzovanej veci, prihliadajúc na ničím neodôvodnenú nečinnosť krajského súdu a celkovú dobu rozhodovania vo veci sťažovateľky, povahu a rozsah práv sťažovateľky, ktoré boli porušené, predmet konania, ako aj jeho význam pre sťažovateľku, ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade je spravodlivé a konkrétnym okolnostiam posudzovanej veci primerané priznanie finančného zadosťučinenia v sume 700 eur, teda v sume žiadanej samotnou sťažovateľkou (bod 3 výroku tohto nálezu).
49. Už len pre úplnosť ústavný súd zdôrazňuje, že stanovenie sumy primeraného finančného zadosťučinenia sa spravuje pravidlami nemajúcimi charakter matematického vzorca, v ktorom by bola premennou výlučne len doba nečinnosti či suma za stanovenú dobu nečinnosti všeobecného súdu, ale špecifikami konkrétneho prejednávaneho prípadu. Aj z uvedeného dôvodu preto pre uplatnenie sumy primeraného finančného zadosťučinenia nemôže sám osebe obstať matematický vzorec uvádzaný sťažovateľkou (bod 23 tohto nálezu).

VI.

Trovy konania

50. Ústavný súd napokon priznal sťažovateľke (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 680,74 eur (bod 4 výroku tohto nálezu).
51. Sťažovateľke patrí náhrada trov konania za tri úkony právnej služby v súlade s § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to za prevzatie a prípravu zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, podanie ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy a podanie repliky. Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2020 v sume 177 eur a za jeden úkon právnej služby za rok 2021 v sume 181,17 eur (1/6 výpočtového základu podľa § 11

ods. 3 vyhlášky), tiež zo sadzby za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby za rok 2020 v sume 10,62 eur a za rok 2021 v sume 10,87 eur (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky).

52. Celková suma náhrady trov konania (za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2020 a jeden úkon vykonaný v roku 2021) po jej navýšení o daň z pridanej hodnoty (právna zástupkyňa sťažovateľky je platiteľkou dane z pridanej hodnoty) predstavuje sumu 680,74 eur.

53. Vzhľadom na priznanie náhrady trov právneho zastúpenia v sume nižšej ako sťažovateľkou požadovanej sume (1 144,82 eur) vo zvyšnej časti ústavný súd ústavnej sťažnosti nevyhoviel (bod 5 výroku tohto nálezu).

54. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je krajský súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) označenej v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. októbra 2021

Libor DUEA
predseda senátu